

AB-106

April-2015

B.Com., Sem. – VI

CC-306 : Economics

(Indian Business and Economic Environment)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) આર્થિક પર્યાવરણનો અર્થ આપી તેના તત્ત્વો/ઘટકો સમજાવો. 6

અથવા

આર્થિક પર્યાવરણના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

- (બ) સામાજિક પર્યાવરણનો ખ્યાલ અને ઘટકો જણાવો. 4

અથવા

સામાજિક પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.

- (ક) રાજકીય પર્યાવરણનો ખ્યાલ અને ઘટકો જણાવો. 4

અથવા

સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણનો ખ્યાલ સમજાવો.

2. (અ) મૂડી ટ્રાન્સફર એટલે શું ? મૂડી ટ્રાન્સફરમાં સમાવિષ્ટ બાબતોની ચર્ચા કરો. 6

અથવા

ભારતની ટેકનોલોજી નીતિ (2003) ના ઉદ્દેશો, વ્યૂહરચના અને અમલીકરણ સમજાવો.

- (બ) વિદેશી મૂડી રોકાણ નીતિનો અર્થ, મહત્ત્વ અને પ્રકારો સમજાવો. 4

અથવા

ભારત સરકારની રોકાણનીતિની સમીક્ષા કરો.

- (ક) ટેકનોલોજી ટ્રાન્સફર (હસ્તાંતર)ના પ્રશ્નો ચર્ચા. 4

અથવા

ગ્રીન ડોટ્સ અને બ્રાઉન ડોટ્સની નીતિ સમજાવો.

3. (અ) ભારતની 2009-2014 ની નિકાસ-આયાત નીતિ સમજાવો.

6

અથવા

વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તાર (SEZ) વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.

(બ) ભારતના સંદર્ભમાં વિશ્વ વેપાર સંગઠન (W.T.O.) વિશે ટીકાત્મક નોંધ લખો.

4

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાભંડોળના ઉદ્દેશો અને કાર્યો વર્ણવો.

(ક) ભારતના સંદર્ભમાં વિશ્વ બેંકની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.

4

અથવા

વિશ્વ બેંકની લાક્ષણિકતાઓ, ઉદ્દેશો અને માળખાંની ચર્ચા કરો.

4. (અ) MRTTP Act માં 1999 માં અમલમાં આવેલા સુધારા વર્ણવો.

6

અથવા

ભારતના કોમ્પિટિશન એક્ટ અને MRTTP Act ની તુલના કરો.

(બ) ભારતની પર્યાવરણ નીતિ અંગે નોંધ લખો.

4

અથવા

ભારતમાં માનવ સંસાધન નીતિનો અર્થ, ઉદ્દેશો અને લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચા.

(ક) ભારતની વર્ષ 2000 રાષ્ટ્રીય ખેતનીતિની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

4

અથવા

ભારતની નિર્ગમન (પ્રસ્થાન) નીતિ અંગે નોંધ લખો.

5. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

14

(1) આર્થિક સ્થિતિ, આર્થિક પદ્ધતિ, આર્થિક નીતિઓ, ઔદ્યોગિક નીતિથી કયું પર્યાવરણ બને છે ?

(A) ધંધાકીય પર્યાવરણ

(B) આર્થિક પર્યાવરણ

(C) સામાજિક પર્યાવરણ

(D) રાજકીય પર્યાવરણ

(2) સરકારની આવક અને ખર્ચ સાથે સંકળાયેલી કઈ નીતિ છે ?

(A) કાયદા અને નિયમન

(B) રાજકોષીય

(C) ઔદ્યોગિક

(D) રાષ્ટ્રીય

- (3) નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ સામાજિક પર્યાવરણમાં થતો નથી ?
- (A) સંસ્કૃતિ (B) ધંધાકીય નીતિમતા
(C) આર્થિક કાયદા (D) સામાજિક સંસ્થા
- (4) સાયન્સ અને ટેકનોલોજી પોલિસીનો ઠરાવ કયા વર્ષમાં પસાર થયો ?
- (A) 2004 (B) 2005
(C) 2003 (D) 2006
- (5) 'ટેકનોલોજી વિઝન ફોર ઈન્ડિયા અપ-ટુ 2020' કોના દ્વારા તૈયાર કરાયું ?
- (A) સરકારના સાયન્સ અને ટેકનોલોજી વિભાગ
(B) ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી વિભાગ
(C) R & D વિભાગ
(D) આયોજન કમિશન
- (6) કોણે નક્કી કર્યું કે વેજીટેરીયન ફૂડ ગ્રીન સિમ્બોલ અને નોન-વેજીટેરીયન ફૂડ બ્રાઉન સિમ્બોલ દર્શાવવું ?
- (A) FSSAI (B) FASSI
(C) FSSIA (D) FISSA
- (7) ભારતમાં સૌપ્રથમ જોઈન્ટ આયાત-નિકાસ નીતિ (EXIM) કયા વર્ષમાં જાહેર કરાઈ ?
- (A) 1985 (B) 1999
(C) 1991 (D) 2004
- (8) એશિયામાં સૌપ્રથમ EPZ (એક્સપોર્ટ પ્રોસેસીંગ ઝોન) કયા દેશમાં સ્થપાયા ?
- (A) ચીન (B) ભારત
(C) પાકિસ્તાન (D) શ્રીલંકા
- (9) I.B.R.D. નામે પણ ઓળખાય છે.
- (A) એકિઝમ બેંક (B) વિશ્વ બેંક
(C) આંતરરાષ્ટ્રીય બેંક (D) ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ
- (10) ગેરવાજબી વેપાર રીતિઓ આનો એક ભાગ છે.
- (A) એમ.આર.ટી.પી. એક્ટ (B) કોમ્પિટીશન એક્ટ
(C) ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદો (D) કોમ્પિટીશન કમિશન ઓફ ઈન્ડિયા

(11) ભારતમાં રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ નીતિ કયા વર્ષમાં ઘડાઈ ?

- (A) 2006 (B) 2007
(C) 2008 (D) 2009

(12) હાલમાં કેટલા શ્રમિકોવાળા ઉદ્યોગો માટે નિર્ગમન નીતિ લાગુ પડે છે ?

- (A) 10 કરતાં વધુ (B) 300 કરતાં વધુ
(C) 100 કરતાં વધુ (D) 500 કરતાં વધુ

(13) માનવ સંસાધન વિકાસ (HRD) ના રોકાણ (Investment) નો શેમાં સમાવેશ થાય છે ?

- (A) સ્વાસ્થ્ય (B) શિક્ષણ
(C) કૌશલ્ય (D) ઉપરના ત્રણેય

(14) કયા રોકાણોને 'પોર્ટફોલિયો રોકાણ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

- (A) FDI (B) NRI
(C) IBRD (D) FII

AB-106

April-2015

B.Com., Sem. – VI

CC-306 : Economics

(Indian Business and Economic Environment)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

(A) Give meaning of economic environment & explain its components / elements. 6

OR

Explain the significance of the study of economic environment.

(B) Give concept and components of social environment. 4

OR

Give factors affecting social environment.

(C) Give concept and components of political environment. 4

OR

Give concept of cultural environment.

(A) What is capital transfer ? Discuss issues covered in capital transfer. 6

OR

Explain objectives, strategy & implementation of Technology policy (2003) of India.

(B) Explain India's foreign capital investment policy's meaning, importance and types. 4

OR

Evaluate Government of India's Investment policy.

(C) Discuss issues in Technology Transfer. 4

OR

Explain policy of Green dots & Brown dots.

3. (A) Explain India's Exim policy of 2009-2014. 6

OR

Write detailed note on Special Economic Zone.

(B) Write critical note on WTO in context to India. 4

OR

Write objectives & functions of international monetary fund.

(C) Evaluate working of World Bank in context to India. 4

OR

Discuss objectives, features and structure of World Bank.

4. (A) Write about reforms implemented in MRTP Act in 1999. 6

OR

Compare India's competition Act and MRTP Act.

(B) Write note on India's Environment policy. 4

OR

Discuss meaning, objectives and characteristics of India's Human Resource policy.

(C) Write characteristics of India's Agricultural policy of year 2000. 4

OR

Write note on India's Exit policy.

5. Select the correct option from the given options. 14

(1) _____ consist of economic conditions, economic policies, industrial policies and economic system.

(A) Business environment (B) Economic environment

(C) Social environment (D) Political environment

(2) Which Policy is related to government's Income & Expenditure ?

(A) Law & Order (B) Fiscal

(C) Industrial (D) National

- (3) Which of the following is not included in Social Environment ?
- (A) Culture (B) Business ethic
(C) Economic laws (D) Social organization
- (4) The Science and Technology Policy was passed in the year
- (A) 2004 (B) 2005
(C) 2003 (D) 2006
- (5) Technology Vision for India upto 2020 has been prepared by
- (A) Department of Science and Technology of Government
(B) Department of Information Technology
(C) Department of R&D
(D) Planning commission
- (6) Who had finalized that vegetarian food should be identified by a green symbol and non-vegetarian food with a brown symbol ?
- (A) FSSAI (B) FASSI
(C) FSSIA (D) FISSA
- (7) When was a joint Export-Import Policy (EXIM) announced for first time ?
- (A) 1985 (B) 1999
(C) 1991 (D) 2004
- (8) Who was one of the first in Asia to recognize the effectiveness of the Export Processing Zone (EPZ) model in promoting exports ?
- (A) China (B) India
(C) Pakistan (D) Sri Lanka
- (9) IBRD [International Bank for Reconstruction and Development] also known as.....
- (A) Exim Bank (B) World Bank
(C) International Bank (D) International Monetary Fund
- (10) Unfair Trade Practice were part of
- (A) MRTP Act (B) Competition Act
(C) Consumer Protection Act (D) Competition Commission of India

- (11) In which among the following year, the new "National Environment policy" in India was announced for the first time ?
- (A) 2006 (B) 2007
(C) 2008 (D) 2009
- (12) Exit Policy is applicable to industry with ____ labour.
- (A) more than 10 (B) more than 300
(C) more than 100 (D) more than 500
- (13) Human Resource Development (HRD) involves investment in
- (A) Health (B) Education
(C) Skill (D) All the three above
- (14) Which investments are known as 'Portfolio investment' ?
- (A) FDI (B) NRI
(C) IBRD (D) FII